

Af denne Fortegnelse fremgaar det, at Amterne af 3,573 Ansøgere kun har kunnet bevilge Understøttelse til 2,356, og at altsaa 1,217 eller omtrent en Trediedel af samtlige Ansøgere ikke har modtaget Understøttelse.

I Forbindelse hermed kan henvises til det første Punkt i Lovens § 5, som lyder: Til Understøttelse af trængende Elever ved de godkendte Skoler tilskydes der af Statskassen aarlig et samlet Beløb, svarende til maanedlig 20 Kr. for indtil Halvdelen af samtlige disse Skolers Aarselever i det sidst forløbne Finansaar.

For at kunne medtage saa mange Ansøgere som muligt har flere Amter i de senere Aar benyttet den Fremgangsmaade at beskære Understøttelsesportionerne ret betydeligt, men samtidig hermed har Skolerne af Hensyn til de fordyrede Levnedsmidler og større Lærertilslønde forhøjet Betalingen med henholdsvis 6 og 15 Kr. for Sommer- og Vinterskolen, og en yderligere Forhøjelse med henholdsvis 12 og 25 Kr. er af samme Grund forestaaende.

Naar Folkehøjskolerne og Landbrugsskolerne i Løbet af den sidste Menneskealder har kunnet give ikke blot den velstaaende Landbefolkning, men i stor Udstrækning ogsaa Husmandsbørn og Tyende (baade fra By og Land) Del i den meddelte Undervisning, da skyldes det utvivlsomt i væsentlig Grad Statens Understøttelse til uformuende Elever paa Lovens § 5, men den i det forløbne Tiaar foregaaende økonomiske Udvikling i Forbindelse med det voksende Antal af Ansøgere har paa følelig Maade bevirket, at den i nævnte Paragraf givne Bevilling langt fra virker paa samme Maade og med samme Styrke nu som i 1902. Forholdet er unøgtelig saaledes, at mange flere ubemidlede unge Mænd og Kvinder nu ere udelukkede fra at besøge Skolerne end tidligere, da Understøttelsesbevilgingen var mere tilstrækkelig og Skoleopholdet mindre kostbart.

For at bøde herpaa og medvirke til, at Højskoler og Landbrugsskoler fremdeles kunne betragtes som Skoler, hvortil saa vidt mulig alle ubemidlede kunne faa Adgang, tillader Bestyrelsen sig ærbødigt at andrage om,

at det i § 5 nævnte Beløb til Understøttelse af uformuende Elever forhøjes med den af Amterne for 1913 begærede Sum af 50,000 Kr., og

at det samtidig henstilles til Skoleraadene at forhøje Understøttelsesportionerne.

2. Bestyrelsen tillader sig endvidere at foreslaa,

at de i Loven af 23. Maj 1902 § 1 indeholdte Bestemmelser, hvorefter Betingelsen for Skolernes Anerkendelse af Staten er knyttet til et Antal af mindst 10 Aarselever i to paa hinanden følgende Aar, og Betingelsen for vedblivende direkte Understøttelse til et Antal af mindst 6 Aarselever i tre paa hinanden følgende Aar, ændres saaledes, at det paakrævede Antal af Aarselever fremtidig bliver henholdsvis 12 og 8, ligesom det i Paragraffen krævede Antal af 5 Aarselever i tre paa hinanden følgende Aar for vedblivende Adgang til *Elevunderstøttelse* forhøjes til 6.

Da Antallet af Højskoler og Landbrugsskoler nu er blevet saa betydeligt, at det gennemsnitlig kan sættes til 4 à 6 i hvert Amt, og da dette Antal, naar de vestjydske Amter undtages, er nogenlunde ligelig fordelt ud over Landet, vil der formentlig ikke fra Statens Side være Grund til at begunstige Oprettelse af disse Skoler i samme Grad som tidligere eller til fremtidig Opretholdelse af Skoler med vedblivende meget svag Tilgang af Elever.

3. Fremdeles tillader Bestyrelsen sig at foreslaa en noget ændret Fordeling af den i Lovens § 2 bevilgede aarlige Understøttelse til Skolerne, idet man navnlig under Hensyn til de forholdsvis smaa Lærertilslønde ved mindre Skoler vil anbefale, at det aarlige Understøttelsesbeløb til disse Skoler forhøjes, og at Understøttelsesbeløbet til de større Skoler tilsvarende Grad formindskes, idet man gaar ud fra, at de sidstnævnte Skoler bedre vil være i Stand til at give sine Lærere en tidssvarende Løn.

Bestyrelsen finder ikke Anledning til at udtale sig nærmere om de paagældende Beløbs Størrelse eller Fordeling, men tillader sig at andrage det høje Ministerium om at tilrettelægge den nærmere Ordning af det direkte Statstilskud til Skolerne under Hensyn til ovenfor fremsatte Forslag, og følgelig saaledes, at